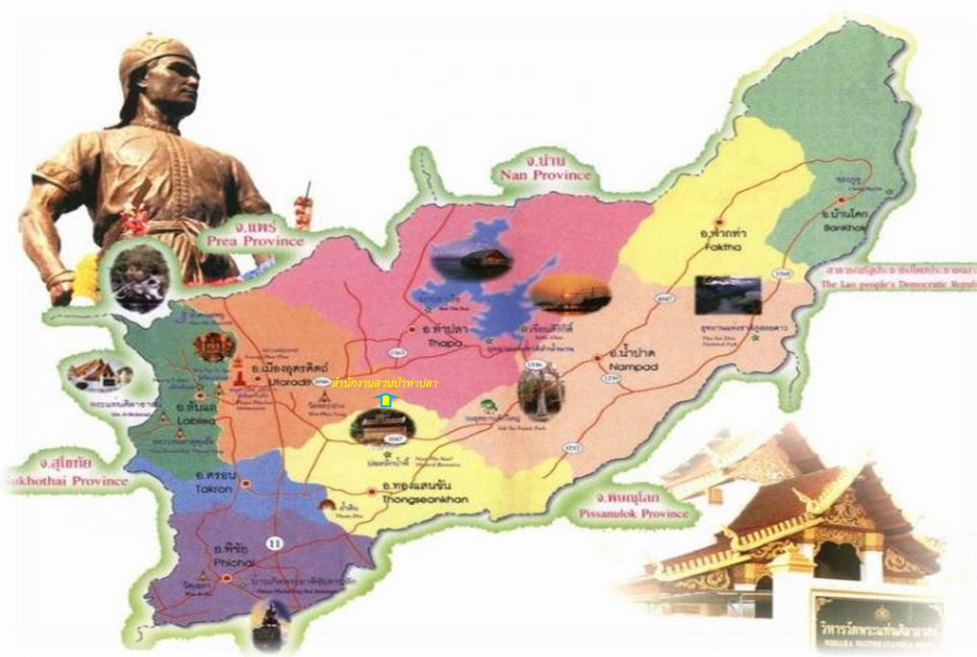

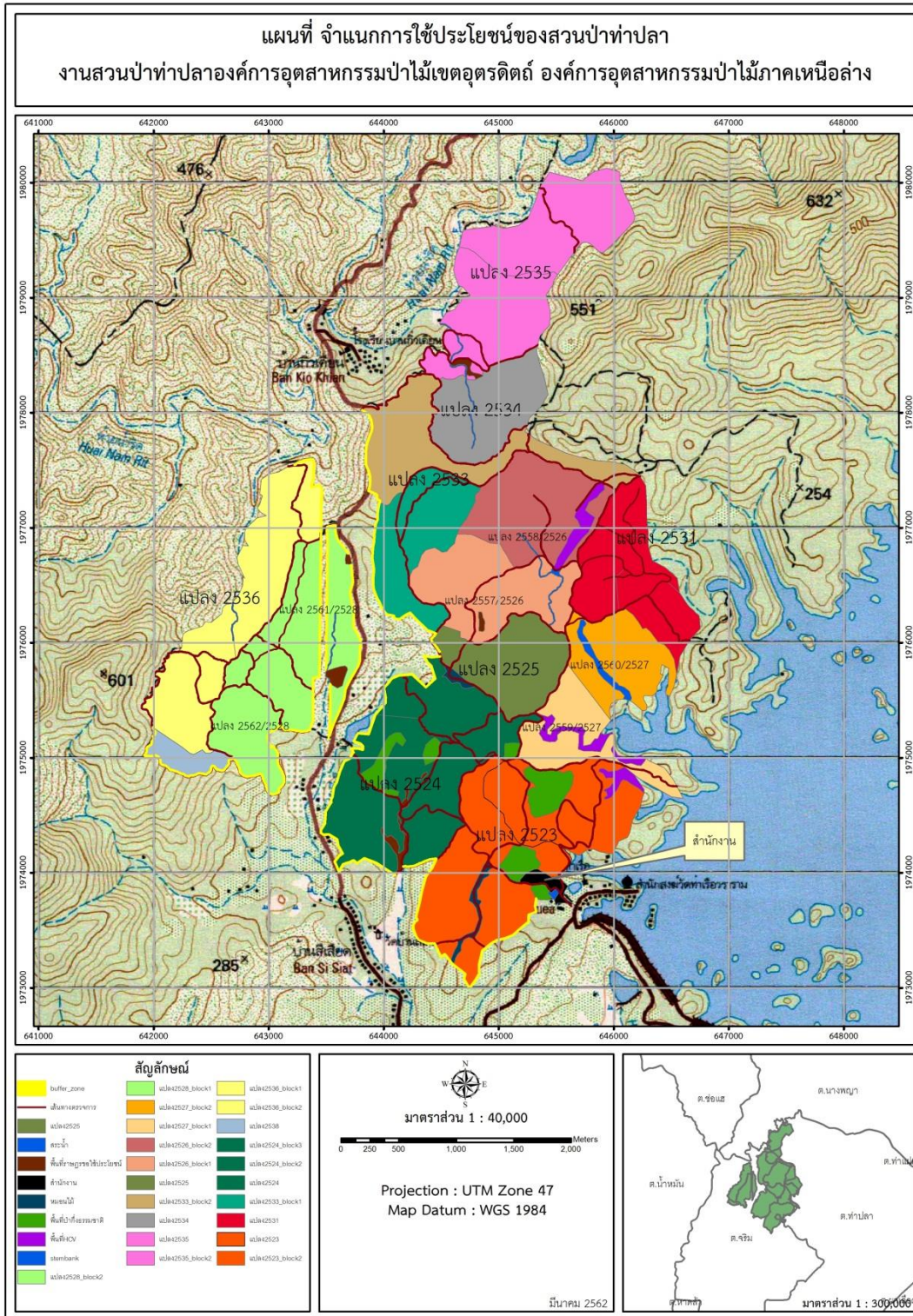
Thapla Forest Plantation Management Summary

บทสรุปการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน สวนป่าท่าปลา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

สวนป่าท่าปลา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตอุดรดิตถ์ (อ.อ.ป.) เป็นสวนป่าที่ปลูกตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าลำน้ำน่านฝั่งขวา จังหวัดอุดรดิตถ์ มีพื้นที่ตามหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า จำนวน 15,255 ไร่ โดยเริ่มปลูกสร้างสวนป่าในปี พ.ศ. 2521 จนถึงปี พ.ศ.2538 (ยกเว้นปี พ.ศ. 2529 , 2530 และ 2537) ประกอบด้วยแปลงปลูกสร้างสวนป่าจำแนกตามโครงการได้ 3 โครงการ คือ สวนป่าโครงการที่ 1 (สวนป่าที่ปลูกโดยงบประมาณขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้) มีพื้นที่ 1,000 ไร่ (แปลงปี 2536 , 2538) สวนป่าโครงการที่ 2 (สวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้) มีพื้นที่ 5,070 ไร่ (แปลงปี 2531 – 2535) และสวนป่าโครงการที่ 3 (สวนป่าที่รับปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานของบริษัทจังหวัดท่าไม้) มีพื้นที่ 9,185 ไร่ (แปลงปี 2521 - 2528)

สำนักงานสวนป่าท่าปลา ตั้งอยู่บริเวณ หมู่บ้านท่าเรือ หมู่ที่ 9 ตำบลท่าปลา อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ พิกัดดาวเทียม (GPS) 0645434 E , 1973880 N Datum : Indian 1975 47Q ที่ตั้งสำนักงานห่างจากจังหวัดอุดรดิตถ์ ประมาณ 50 กิโลเมตร การเดินทางจากตัวเมืองอุดรดิตถ์ (สี่แยกวังสีสุบ) ใช้ทางหลวง หมายเลข 1045 (อุดรดิตถ์ – เขื่อนสิริกิติ์) ประมาณ 30 กิโลเมตร ถึงสามแยกตำบลร่วมจิตร เลี้ยวซ้ายตามทางหลวง หมายเลข 1163 ประมาณ 14 กิโลเมตร ถึงอำเภอท่าปลา และเลี้ยวซ้ายตามทางหลวงชนบท อต. 4055 มุ่งตรงเส้นทางหมู่บ้านท่าเรือ ประมาณ 6 กิโลเมตร ถึง สำนักงานสวนป่าท่าปลา

แผนที่แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน ของสวนป่าท่าปลา
งานสวนป่าท่าปลา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตอุดรดิตถ์ (อ.อ.ป.)

ระบบการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน (Sustainable Forest Plantation Management System)

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีนโยบายมุ่งเน้นให้สวนป่าในสังกัด ดำเนินการการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน เพื่อก้าวสู่ระบบการจัดการสวนป่าที่เป็นสากล โดยการปลูกสร้างสวนป่า คุ้มครองรักษาบูรณะป่าไม้เพื่อประโยชน์แก่การป่าไม้ โดยได้กำหนดพันธกิจด้านธุรกิจ ประกอบด้วย การพัฒนาที่ดินสวนป่า โดยอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เป็นรากฐานการผลิตไม้ และบริการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจสู่ภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นอย่างครบวงจร เพื่อตอบสนองความต้องการใช้ไม้ของประเทศอย่างพอเพียงและยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจอุตสาหกรรมไม้ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและธุรกิจบริการที่มีป่าไม้ เป็นพื้นฐานให้ประชาชนได้รับบริการที่ได้มาตรฐาน มีการจัดการด้านการตลาดอย่างครบวงจร พัฒนาระบบและสร้างกลไกการตลาดไม้เศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม เพื่อให้การปลูกไม้เศรษฐกิจได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและยั่งยืน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมและพัฒนาสังคม ชุมชนท้องถิ่นโดยใช้สวนป่าเป็นฐานในการดำเนินงานช่วยเหลือสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่เกษตรกรรอบเขตสวนป่าตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนมีส่วนร่วม

การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนประกอบด้วยความยั่งยืน 3 ประการ

- ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
- ความยั่งยืนด้านสังคม
- ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

- รักษาสภาพสิ่งแวดล้อมในสวนป่า
- ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่า
- ฟื้นฟูสภาพธรรมชาติในสวนป่า
- อนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยของพืช และสัตว์หายากที่ถูกคุกคามและใกล้สูญพันธุ์
- ส่งเสริมสถานภาพด้านสังคม คุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชน ท้องถิ่น
- สนับสนุนประสิทธิภาพของการใช้ประโยชน์สูงสุดของผลผลิตไม้จากสวนป่า

การดำเนินงานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนของงานสวนป่าท่าปลา

ด้านสิ่งแวดล้อม

พื้นที่สวนป่าท่าปลา ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงและที่ราบเชิงเขา มีความลาดชันของพื้นที่ประมาณ 10 – 40 % พื้นที่โดยรวมมีลักษณะเป็นดินดำร่วนปนทราย ลักษณะป่าเดิมเป็นป่าเบญจพรรณ จากการสำรวจตามโครงการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สวนป่าท่าปลา โดยองค์การพิพิธภัณฑน์วิทยาาสตร์แห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2555 พบว่า จากการปลูกสวนสักที่มีระยะเวลานาน ทำให้ไม้ดั้งเดิมเข้ามาแทรกระหว่างแถวต้นสัก ทำให้พื้นที่มีความหลากหลายของพืชพรรณ โดยสรุปจำนวนชนิดพันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่สวนป่ามีจำนวน 65 ชนิด (species) แบ่งออกเป็น 28 วงศ์ (families) วงศ์พันธุ์ไม้เด่นที่พบได้บ่อยครั้งมากที่สุดคือ Leguminosae จำนวน 15 ชนิด โดยมีไม้สักเป็นไม้เด่น ส่วนพันธุ์ไม้เดิม (Native species) ที่เข้ามายึดครองและมีลำดับความสำคัญรองได้แก่ ประดู่ *Pterocarpus macrocarpus*, แดง *Xylia xylocarpa*, กระพี้จั่น *Millettia brandisiana*, กระโดน *Careya sphaerica*, แคะหางค่าง *Markhamia sttpulata* การสืบต่อพันธุ์ของไม้พุ่มไม้หนุ่มและกล้าไม้ จำนวน 22 วงศ์ 46 ชนิด และยังมีสัตว์ป่าเข้ามาอาศัยและดำรงชีวิตอยู่ในพื้นที่สวนป่า มีจำนวนชนิดสัตว์ป่าพบจำนวน 354 ชนิด จำแนกเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมจำนวน 26 ชนิด นกจำนวน 91 ชนิด สัตว์เลื้อยคลานจำนวน 33 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน 22 ชนิด

ผลการตรวจสอบสถานภาพ (Status) ไม่พบชนิดพันธุ์พืชที่หายาก ที่ถูกคุกคามและที่ใกล้สูญพันธุ์ พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่จัดอยู่ในสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (EndangeredEN) 1 ชนิด คือ ลิ่นชวา *Manis javanica* และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่จัดอยู่ในสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened : NT) 1 ชนิด คือ ชะมดแผงหางปล้อง *Viverra zibetha* สถานภาพตามการจัดของสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548 และสถานภาพติดตามการอนุรักษ์ระดับโลก อ้างอิงตาม IUCN (2012) (องค์การพิพิธภัณฑน์วิทยาาสตร์แห่งชาติ , 2555)

สวนป่าฯ ได้กำหนดพื้นที่อนุรักษ์รวมกันทั้งสิ้น 481.899 ไร่ คิดเป็น 5.18 % ของเนื้อที่สวนป่าทั้งหมด (9,302.98 ไร่) โดยแบ่งพื้นที่อนุรักษ์ ออกเป็นแต่ละประเภท ดังนี้

1. พื้นที่สองฝั่งลำห้วย (Stream Bank)
2. พื้นที่แนวกันชน (Buffer Zone)
3. พื้นที่ป่ากึ่งธรรมชาติ
4. พื้นที่ที่มีคุณค่าสูงด้านการอนุรักษ์ (HCV)

มาตรการป้องกันด้านสิ่งแวดล้อม

มาตรการป้องกันผลกระทบต่อทรัพยากรดินจากการดำเนินงานสวนป่า

- (1) วางแผนให้คงเหลือไม้สัก และไม้กระยาเลยที่มีลักษณะดีมีค่า ในพื้นที่ประมาณ 8 ต้น/ไร่ และส่งเสริมการเจริญเติบโตของไม้พื้นล่าง เพื่อชะลอการไหลของน้ำไม่ให้ชะล้างหน้าดิน
- (2) การถางวัชพืช ให้ใช้เพียงแรงงานคน ไม่มีเครื่องจักรกลหนักเข้าไปในพื้นที่ เพื่อลดการพังทลายและอัดแน่นของผิวดิน
- (3) ในระยะเวลาการปลูกสร้างสวนป่า ใช้ระบบการตัดสาขายาวระยะเพื่อส่งเสริมไม้พื้นล่างให้เจริญเติบโตช่วยชะลอการไหลบ่าของน้ำผิวดิน
- (4) ส่งเสริมระบบวนเกษตร ในแปลงปลูกใหม่อายุ 1-5 ปี เพื่อลดผลกระทบในการพังทลายของดิน โดยประชาสัมพันธให้ชุมชน หรือราษฎรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์พื้นที่
- (5) ในขั้นตอนการปลูก ใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น
- (6) ส่งเสริมการเกิดขึ้นของไม้พื้นล่างในพื้นที่แปลงปลูกอายุ 7 ปีขึ้นไป เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติ

มาตรการป้องกันผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำและแหล่งน้ำจากการดำเนินงานสวนป่า

- (1) ดำเนินการสร้างฝายชะลอน้ำ อย่างมีส่วนร่วมกับชุมชนในพื้นที่ตลอดลำห้วย
- (2) กำหนดพื้นที่อนุรักษ์สองฝั่งลำห้วย เพื่อเป็นการรักษาความชุ่มชื้นของลำห้วย
- (3) หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีสังเคราะห์ในพื้นที่สวนป่า หากจำเป็นต้องใช้ให้ใช้สารเกษตรอินทรีย์หรือสารเคมีที่มาจากธรรมชาติ ที่สามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของคุณภาพน้ำผิวดินน้อย
- (4) ไม่ทิ้งขยะ ภาชนะ บรรจุภัณฑ์ หรือสารเคมีลงแหล่งน้ำ
- (5) ติดตาม ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ลำห้วย คุณภาพและปริมาณน้ำอย่างต่อเนื่อง

มาตรการป้องกันผลกระทบต่อทรัพยากรป่าไม้จากการดำเนินงานสวนป่า

- (1) เลือกใช้เครื่องมือและวิธีการทำไม้ที่เหมาะสม เน้นการใช้ช่างในการทำไม้ในพื้นที่ เพื่อลดผลกระทบต่อทรัพยากรป่าไม้ให้น้อยที่สุด
- (2) หลีกเลี่ยงการดำเนินกิจกรรมทำไม้ในหน้าฝน
- (3) ปลูกต้นไม้ทดแทนในพื้นที่หลังทำไม้ให้เร็วที่สุด
- (4) ติดตามแนวโน้มการเก็บหาของป่าอย่างต่อเนื่องเพื่อหาแนวทางป้องกันต่อไป
- (5) ตรวจสอบและดูแล พรรณไม้ ที่เป็นของท้องถิ่นและพื้นที่ ให้คงอยู่
- (6) เก็บข้อมูลความหลากหลายของป่าไม้อย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง โดยลักษณะข้อมูลที่เก็บ เป็นตัวชี้วัดที่สามารถบอกถึงสถานะปัจจุบันของทรัพยากรได้ รายปี

มาตรการป้องกันผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์ป่าจากการดำเนินงานสวนป่า

- (1) ประชาสัมพันธ์ และออกมาตรการห้ามล่าสัตว์ในพื้นที่สวนป่า ตลอดจนส่งเสริมให้ความสำคัญของการอนุรักษ์สัตว์ป่า
- (2) ไม่ใช้สารเคมีในการปลูกสร้างสวนป่า
- (3) เลือกใช้เครื่องมือและวิธีการทำไม้ที่เหมาะสม เน้นการใช้ช่างในการทำไม้ในพื้นที่ เพื่อลดผลกระทบกับที่อาศัยและเสี่ยงรบกวนสัตว์ป่า
- (4) ส่งเสริมการเจริญเติบโตของไม้ประจำถิ่น และเร่งปลูกต้นไม้ทดแทนในพื้นที่ที่โดยเร็ว เพื่อฟื้นฟูพื้นที่แหล่งอาศัย
- (5) เก็บข้อมูลสัตว์ป่าอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ทราบแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง

การตรวจสอบติดตามด้านสิ่งแวดล้อม

แผนการตรวจติดตาม ด้านสิ่งแวดล้อม	ระยะเวลาตรวจติดตาม	ผู้รับผิดชอบ
1. ทรัพยากรดิน		
1.1 การตรวจสอบการพังทลายของดิน	เดือนละ 1 ครั้ง	ผช.หน.สป./พนง.สป.
1.2 การปลูกเสริมไม้ท้องถิ่นในพื้นที่อนุรักษ์	ส.ค. - ต.ค.	พนง.สป.
1.3 การซ่อมแซมทางตรวจการ	ม.ค. - ก.พ.	พนง.สป.
2. ทรัพยากรน้ำและแหล่งน้ำ		
2.1 การวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน	ก.พ.	ผช.หน.สป./พนง.สป.
2.2 การตรวจสอบซ่อมแซมและจัดทำฝายชะลอน้ำ	มี.ค. - พ.ค.	พนง.สป.
3. ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า		
3.1 การตรวจสอบชนิดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์	ต.ค. - ธ.ค.	ผช.หน.สป./พนง.สป.
3.2 การตรวจสอบไม้อนุรักษ์	เดือนละ 1 ครั้ง	พนง.สป.
3.3 การตรวจตราป้องกันและดูแลพื้นที่อนุรักษ์	ทุกวัน	พนง.สป.
4. การตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนทำไม้	ก่อนทำไม้ 1 เดือน	ผช.หน.สป./พนง.สป.
5. การตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมหลังทำไม้	หลังทำไม้ 1 เดือน	ผช.หน.สป./พนง.สป.
6. การตรวจตราป้องกันไฟ	ม.ค. - เม.ย.	พนง.สป.

สำเนาภาพถ่ายกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมการตรวจติดตาม
ประชาสัมพันธ์สื่อความหมาย และ
ซ่อมแซมสร้างฝายชะลอน้ำในพื้นที่

กิจกรรมการสำรวจและหมาย
แนวเขตพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงด้าน
การอนุรักษ์ (HCV)

สวนป่าท่าปลา ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าลำน้ำน่าน ท้องที่ตำบลจริม และตำบลท่าปลา อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ชุมชนโดยรอบสวนป่าประกอบด้วย 5 ชุมชน คือ ชุมชนบ้านท่าวังโปรง (หมู่ที่ 2 ต.จริม), ชุมชนบ้านสี่เสียด (หมู่ที่ 10 ต.จริม), ชุมชนบ้านจันทาม (หมู่ที่ 11 ต.จริม), ชุมชนบ้านกัวเคียน (หมู่ที่ 12 ต.จริม) และ ชุมชนบ้านท่าเรือ (หมู่ที่ 9 ต.ท่าปลา) ซึ่งราษฎรโดยส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่เดิม และมีบางส่วนอพยพมา ในปี พ.ศ. 2513 จากตำบลท่าแฝกพื้นที่อำเภอท่าปลาเดิมที่มีการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ เมื่อปี พ.ศ. 2512 ซึ่งบรรพบุรุษมีถิ่นฐานในแคว้นสาละวันเขตประเทศลาว ส่วนใหญ่พูดภาษาท้องถิ่น และแต่ละชุมชนจะออกเสียงสำเนียงไม่เหมือนกัน แล้วแต่พื้นฐานของชุมชนนั้นว่าก่อนอพยพจากการสร้างเขื่อนฯ ได้อาศัยและตั้งบ้านเรือนอยู่ตำบลใด เช่น ถ้าติดกับจังหวัดน่าน สำเนียงก็จะไปทางจังหวัดน่าน จึงเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมประเพณีแล้วแต่วัฒนธรรมดั้งเดิมของสังคมก่อนอพยพมา และจะอยู่กันแบบครอบครัวรวมขนาดใหญ่ ทั้งนี้จากสภาพพื้นที่ที่มีอย่างจำกัด เนื่องจากเป็นพื้นที่รัฐจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการสร้างเขื่อนฯ และสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบสลับเนินเขาเล็กๆ ดินมีลักษณะปนหินกรวดเล็กๆ ทำให้ไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก ราษฎรส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

ดังนั้น จากลักษณะเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวข้างต้น ทำให้แรงงานหลักในการดำเนินงานในพื้นที่สวนป่าท่าปลา เป็นแรงงานจากการจ้างงานราษฎรในชุมชนโดยรอบสวนป่าทั้งสิ้น งานสวนป่าท่าปลา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จึงมีนโยบายในด้านต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านสังคมควบคู่กับการบริหารจัดการสวนป่าเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยชุมชนมีส่วนร่วม ดังนี้-

นโยบายด้านการจ้างงานและคนงาน

- (1) งานสวนป่าท่าปลา จะดำเนินการจ้างงานประชาชนในท้องถิ่นเป็นอันดับแรกได้แก่ สมาชิกหมู่บ้านสวนป่า ประชาชนในหมู่บ้านรอบๆ สวนป่า ประชาชนทั่วไปในจังหวัดหรือภูมิภาคใกล้เคียง ตามลำดับ หากไม่มีผู้ใดสนใจจะดำเนินการจ้างเอกชนต่อไป
- (2) งานสวนป่าท่าปลา จะทำการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่คนงานเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
- (3) งานสวนป่าท่าปลา จะจัดให้มีสวัสดิการแก่คนงาน เช่น รถรับส่งเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่การปฏิบัติงาน อุปกรณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในแต่ละกิจกรรม ประกันอุบัติเหตุกลุ่ม เป็นต้น
- (4) ค่าจ้างแรงงานจะต้องไม่น้อยกว่ากฎหมายแรงงานกำหนด

นโยบายด้านความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นใกล้เคียงสวนป่า

- (1) สนับสนุนการศึกษาและพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความเจริญของชุมชนท้องถิ่น
- (2) เสริมสร้างการศึกษาพัฒนาป่าเศรษฐกิจแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มพูนมูลค่าการใช้ประโยชน์ของทรัพยากร
- (3) มีส่วนร่วมในการศึกษาและพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น
- (4) จำหน่ายไม้ท่อนที่ทำออกจากสวนป่าฯ ประมาณร้อยละ 30 ให้ราษฎรทั่วไปและชุมชนท้องถิ่นในราคาที่ยุติธรรม เพื่อนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มและการใช้สอยเพื่อตนเอง

- (5) ราษฎรในชุมชนท้องถิ่น สามารถเก็บหาของป่าหรือผลผลิตอื่นที่มีประโยชน์จากพื้นที่สวนป่า และใช้ประโยชน์พื้นที่ว่างระหว่างแถวปลูกไม้สัก เพื่อปลูกพืชไร่ พืชสวน สมุนไพร เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ ในระบบวนเกษตร (ยกเว้นในบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ฯ ไม่สามารถดำเนินการได้) โดยมีกระบวนการรับฟังข้อคิดเห็นและมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

“จากการสำรวจชุมชนในพื้นที่และชุมชนโดยรอบสวนป่า อีกทั้งจากการยืนยันโดยผู้นำชุมชน ไม่ปรากฏพบชุมชนพื้นเมืองหรือชนเผ่าใดๆ ที่เคยอาศัยอยู่ในพื้นที่สวนป่าและรอบพื้นที่สวนป่า ทั้งในปัจจุบันและก่อนการปลูกสร้างสวนป่า”

สำเนาภาพถ่ายกิจกรรมด้านสังคม

ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่โดยชุมชนมีส่วนร่วม

สนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

สนับสนุนการศึกษา ดูนาน

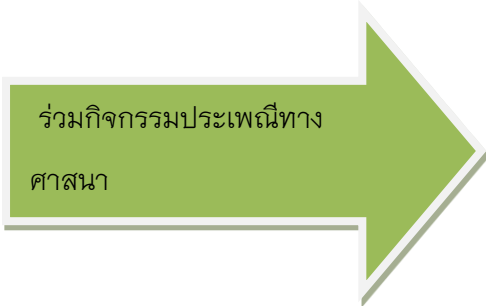
สนับสนุนการศึกษา ดูนาน

สนับสนุนการศึกษา ดูนาน

สนับสนุนการศึกษา ดูนานการปลูก
สร้างสวนป่า จากเกษตร ที่เข้า
ร่วมกับคณะวนศาสตร์

ร่วมกิจกรรมประเพณีทาง
ศาสนา

ถวายเทียน

ถวายเทียน

ถวายเทียน

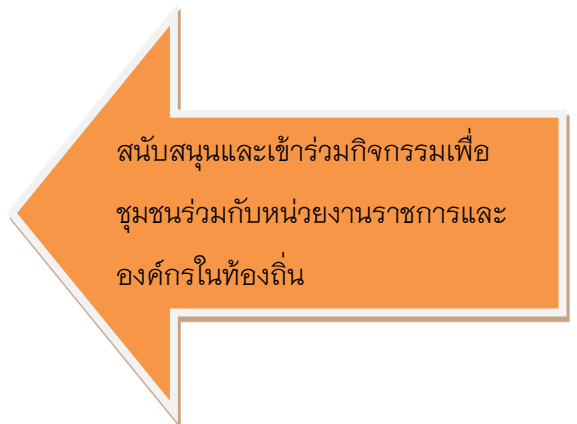
ร่วมกับชุมชน

จิตอาสาพัฒนาชุมชน

ร่วมประชุมประจำเดือนกับหน่วยงานราชการ

สนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ
ชุมชนร่วมกับหน่วยงานราชการและ
องค์กรในท้องถิ่น

ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

- พื้นที่ให้ผลผลิตทั้งหมด	4,570.08	ไร่
- ความเพิ่มพูนเฉลี่ย (AYI)	0.38	ลบ.ม./ไร่/ปี
- ความเพิ่มพูนทั้งปีของสวนป่าฯ	<u>6,506.49</u>	ลบ.ม.
- ปริมาณการทำไม้ออกที่เหมาะสม (ไม่เกิน 70% ของความเพิ่มพูนรายปี)	<u>4,864.54</u>	ลบ.ม.

แผนการทำไม้ประจำปี 2564

- แปลง 2533 ตอน 2 เนื้อที่ 481.79 ไร่ ปริมาตร 2,200 ลบ.ม.

“การทำไม้ของสวนป่าท่าปลา ไม่เกินปริมาณความเพิ่มพูนทั้งปี เพื่อให้เกิดการฟื้นตัวของป่า และทำการปลูกเสริมรอบตัดพื้นที่ 2 หลังการทำไม้เสร็จสิ้น”

แผนการทำไม้ ระยะ 5 ปี งานสวนป่าท่าปลา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตอุดรดิตถ์

ลำดับ	ปี พ.ศ. ที่ทำไม้	แปลงปี	ระบบตัดฟัน	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาตร (ลบ.ม.)	หมายเหตุ
1	2564	2533 (บล็อก 2)	Final Cutting	481.79	2,200.00	
2	2565	2534	Final Cutting	405.79		
3	2566	2535 (บล็อก 1)	Final Cutting	478.46		
4	2567	2535 (บล็อก 2)	Final Cutting	487.83		
5	2568	2536 (บล็อก 1)	Final Cutting	424.59		

แผนการปลูก ระยะ 5 ปี งานสวนป่าท่าปลา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตอุดรดิตถ์

ลำดับ	ปี พ.ศ. ที่ปลูกเสริม	แปลงปี	ชื่อแปลงปีใหม่	พื้นที่ (ไร่)	หมายเหตุ
1	2564	2533 (บล็อก 1)	2564/33	453.61	
2	2565	2533 (บล็อก 2)	2565/33	481.79	
3	2566	2534	2566/34	405.79	
4	2567	2535 (บล็อก 1)	2567/35	478.46	
5	2568	2535 (บล็อก 2)	2568/35	487.83	

นอกจากการควบคุมด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ไม่ให้เกินความเพิ่มพูนรายปี และการปลูกป่าทดแทน (รอบตัดฟันที่ 2) ในพื้นที่สวนป่าที่ผ่านการทำไม้รอบตัดฟันสุดท้ายแล้ว งานสวนป่าท่าปลา ได้มีการบำรุงดูแลรักษาสวนป่าแปลงเก่า และสวนป่าแปลงปลูกกรอบใหม่ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งได้กำหนดมาตรการและแนวทางป้องกันทรัพยากรในพื้นที่สวนป่าเพื่อให้เกิดความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ ดังนี้.-

มาตรการป้องกันการลักลอบตัดไม้ในพื้นที่สวนป่า

งานสวนป่าท่าปลา ดำเนินการจัดชุดตรวจตราป้องกันการลักลอบตัดไม้ในพื้นที่สวนป่า โดยมีพนักงานสวนป่าควบคุมการปฏิบัติงาน ออกตรวจตราพื้นที่รับผิดชอบ หากพบเห็นการกระทำผิด จะเข้าจับกุมและดำเนินคดีตามกฎหมาย หากพบผู้กระทำผิดแบบขบวนการจะมีการสนธิกำลังจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ หน่วยป้องกันฯ เจ้าหน้าที่ปกครอง เป็นต้น เพื่อดำเนินการจับกุมและดำเนินคดีตามกฎหมาย

มาตรการป้องกันการบุกรุกพื้นที่สวนป่า

งานสวนป่าท่าปลา ดำเนินการจัดชุดตรวจตราป้องกันการบุกรุกพื้นที่สวนป่า โดยมีพนักงานสวนป่าควบคุมการปฏิบัติงาน ออกตรวจตราพื้นที่รับผิดชอบ หากพบเห็นการกระทำผิด จะดำเนินการตักเตือน จับกุม และดำเนินคดีตามกฎหมาย

มาตรการป้องกันการดักจับและล่าสัตว์ในพื้นที่สวนป่า

งานสวนป่าท่าปลา ส่งเสริมให้มีการขยายพันธุ์ตามธรรมชาติ โดยการป้องกันพื้นที่ป่าธรรมชาติ ไม่เข้ารื้อปลูกในพื้นที่ใหม่ และอนุรักษ์พื้นที่ป่ากึ่งธรรมชาติในแปลงปลูกสร้างสวนป่า ให้มีสภาพใกล้เคียงกับป่าดั้งเดิม นอกจากนี้มีการจัดชุดตรวจตราป้องกันในพื้นที่รับผิดชอบ หากพบเห็นการกระทำผิด จะดำเนินการตักเตือน จับกุม และดำเนินคดีตามกฎหมาย

มาตรการป้องกันและควบคุมไฟไหม้สวนป่า

งานสวนป่าท่าปลา จัดทำแผนป้องกันไฟไหม้สวนป่า และมีการดำเนินการตามแผนได้แก่ การกำจัดวัชพืช ทำความสะอาดสวนป่าเพื่อลดปริมาณเชื้อเพลิง จัดชุดตรวจตราป้องกันและทำแนวป้องกันไฟ ในบริเวณพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟไหม้สวนป่า นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนโดยรอบสวนป่า ตระหนักถึงผลกระทบจากการเกิดไฟไหม้สวนป่า รวมถึงช่วยตรวจตราป้องกันและแจ้งเหตุเมื่อเกิดไฟป่า

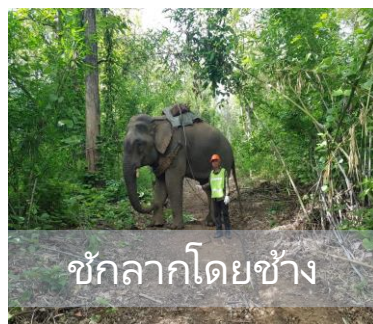
กิจกรรมด้านการทำไม้ ตามแผนประจำปี

หมายวัดตัดทอน

รวมกอง

ชักลากโดยช้าง

กิจกรรมการปลูกป่าทดแทน (รอบตัดพื้นที่2)

ปลูก

ใส่ปุ๋ย

ดูแลกล้าไม้

กิจกรรมการบำรุงดูแลรักษาสวนป่าแปลงปลูก

กิจกรรมการดูแลรักษาสวนป่าแปลงเก่า และป้องกัน

ผลการดำเนินงานด้านการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

งานสวนป่าท่าปลา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตอุตรดิตถ์ มีการดำเนินงานตามแผนการจัดการที่ได้กำหนดไว้ทุกประการ ซึ่งมีผลการดำเนินงานโดยสรุป ดังนี้.-

ด้านเศรษฐกิจ

1. สถิติการจำหน่ายไม้ ประจำปี 2563 งานสวนป่าท่าปลา มีการทำไม้ในพื้นที่สวนป่าท่าปลา แปลงปี 2533 ตอน1 ในพื้นที่ 453.61 ไร่ โดยใช้ระบบ Final Cutting และมีการจำหน่ายไม้ให้กับราษฎรท้องถิ่น ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานรัฐ ได้ใช้ไม้จากป่าเศรษฐกิจที่ถูกต้องตามกฎหมาย รวมปริมาตรไม้สัก 2,292 ลบ.ม. รายได้ทั้งสิ้น 23,212,378.00 บาท โดยใช้เงินลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งหมด เป็นเงิน 7,430,464.96 บาท (ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานประจำปี 2563)

2. ผลการดำเนินงานปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงดูแลรักษาสวนป่า งานสวนป่าท่าปลาได้ดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าทดแทน (รอบตัดพื้นที่ 2) หลังดำเนินการทำไม้ ประจำปี 2563 แปลงปี 2531 ในพื้นที่ 530 ไร่ และบำรุงดูแลรักษาสวนป่าแปลงปลูกรอบใหม่และสวนป่าแปลงเก่า ในพื้นที่ 9,310 ไร่ โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น 2,637,455.96 บาท ทั้งนี้ การดำเนินงานทั้งหมดได้ใช้แรงงานจากราษฎรท้องถิ่นโดยรอบสวนป่า

3. การสำรวจปริมาณความเพิ่มพูน งานสวนป่าท่าปลา ได้ดำเนินการสำรวจปริมาณกำลังผลิต และวิเคราะห์ปริมาณความเพิ่มพูนรายปีของทั้งสวนป่าได้ความเพิ่มพูนทั้งปีของสวนป่าฯ 6,506.49 ลบ.ม./ปี

ด้านสิ่งแวดล้อม

งานสวนป่าท่าปลา ได้ดำเนินการจัดทำกิจกรรมตามแผนการจัดการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อการอนุรักษ์สภาพสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งควบคุมป้องกันผลกระทบจากการดำเนินงานสวนป่าต่อสภาพสิ่งแวดล้อม และกำหนดแนวทางให้การปรับปรุงแก้ไขผลกระทบต่างๆ ดังนี้

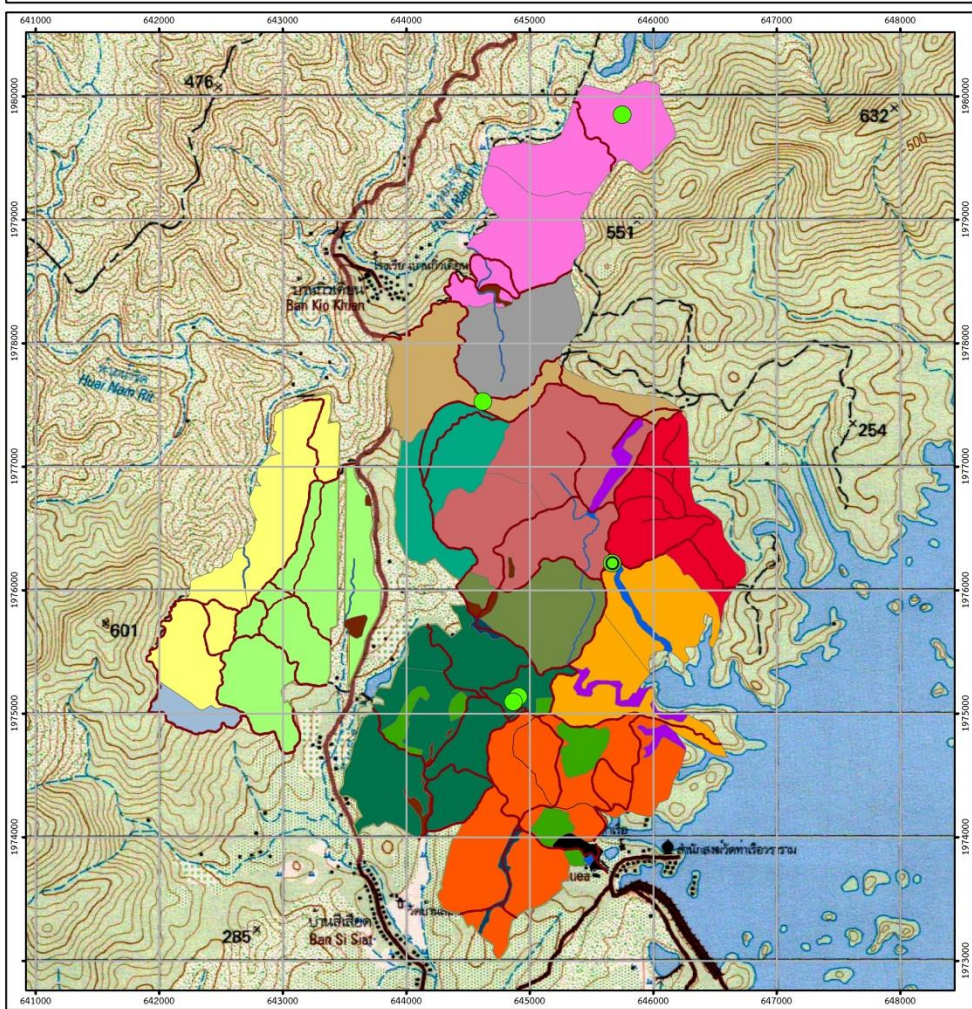
1. การสำรวจผลกระทบ (Site inspection) ก่อน-หลัง งานสวนป่าท่าปลา ได้กำหนดพื้นที่ดำเนินงานสำรวจผลกระทบก่อนและหลังดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ท่าไม้ พื้นที่ปลูกเสริมรอบตัดพื้นที่ 2 และการสร้างและซ่อมแซมถนนป่าไม้ จากการสำรวจโดยใช้แบบฟอร์มการสำรวจผลกระทบ (Site inspection) ทั้งก่อนและหลังการดำเนินงาน พบว่าผลกระทบจากการดำเนินงาน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ดำเนินงานดังกล่าว

2. การสำรวจวัดการพังทลายของดิน งานสวนป่าท่าปลา ได้ดำเนินงานกำหนดจุดสำรวจวัดการพังทลายของดิน ในพื้นที่ดำเนินงาน ได้แก่ พื้นที่ปลูกเสริมรอบตัดพื้นที่ 2 และพื้นที่อนุรักษ์ พบว่าการพังทลายของดินจากการดำเนินกิจกรรมสวนป่า อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อยมาก

3. การตรวจติดตามพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงด้านการอนุรักษ์ (HCV) และพื้นที่อนุรักษ์อื่นๆ งานสวนป่าท่าปลา ได้ดำเนินการตรวจตราป้องกัน จัดทำป้ายแนวเขตและป้ายสื่อความหมาย อีกทั้งตรวจติดตามพื้นที่ดังกล่าว เพื่อป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่ๆ จากการสำรวจพื้นที่ที่มีคุณค่าสูงด้านการอนุรักษ์ (HCV) และพื้นที่อนุรักษ์อื่นๆ ไม่พบความเสียหาย หรือการบุกรุกต่อพื้นที่

4. การตรวจติดตามต้นไม้อนุรักษ์ (Eternity Trees) งานสวนป่าท่าปลา ได้ดำเนินการติดป้ายสื่อความหมายบริเวณต้นไม้อนุรักษ์ และตรวจติดตามป้องกัน ไม่พบความเสียหายต่อต้นไม้อนุรักษ์

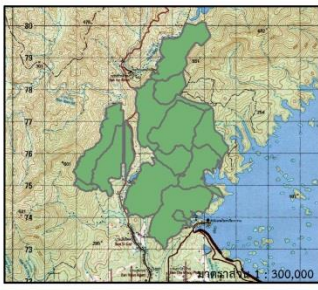
แผนที่แสดงต้นไม้อนุรักษ์ของสวนป่าท่าปลา
งานสวนป่าท่าปลาองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตอุดรดิตถ์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคเหนือล่าง

	ต้นไม้อนุรักษ์		พื้นที่ 2536_block1		พื้นที่ 2536_block2
	เส้นทางสายธาร		พื้นที่ 2527_block1		พื้นที่ 2538
	ถนน		พื้นที่ 2527_block2		พื้นที่ 2524_block1
	พื้นที่ชายทางฝั่งซ้าย		พื้นที่ 2528_block1		พื้นที่ 2524_block2
	กำแพง		พื้นที่ 2525		พื้นที่ 2524
	ชุมชน		พื้นที่ 2528_block2		พื้นที่ 2524
	พื้นที่ป่าที่สงวนชาติ		พื้นที่ 2533_block1		พื้นที่ 2524
	buffer_zone		พื้นที่ 2534		พื้นที่ 2524
	พื้นที่ชาย		พื้นที่ 2535		พื้นที่ 2524
	streambank		พื้นที่ 2535_block1		พื้นที่ 2524
	พื้นที่ 2528_block2		พื้นที่ 2535_block2		พื้นที่ 2524

มาตราส่วน 1 : 40,000

 Projection : UTM Zone 47
 Map Datum : WGS 1984

มีนาคม 2562

รายชื่อต้นไม้ที่อนุรักษ์ (Eternity trees) สำรวจปี 2563

สวนป่าท่าปลา องค์การอุตสาหกรรมป่าเขตอุดรดิตถ์

ต้นไม้ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	หลักเกณฑ์	ความโต (ซ.ม.)	ความสูง (เมตร)	สถานะ	พิกัด	หมายเหตุ
1	ตะคร้อ	<i>Schleichera oleosa</i> (Lour.) Merr	Fruit Tree	325	28	พบ	47Q 0645672E 1976217N	แปลงปี 2560/2527
2	มะค่าโมง	<i>Azelia xylocarpa</i> (Kurz) Craib.	Rare Tree	266	18	พบ	47Q 0644911E 1975139N	พื้นที่อนุรักษ์
3	มะหาด	<i>Artocarpus lakoocha</i> Roxb.	Fruit Tree	274	32	พบ	47Q 0644871E 1975094N	พื้นที่อนุรักษ์
4	กระบก	<i>Irvingia malayana</i> Oliv.ex.a.Benn.	Fruit Tree	423	42	พบ	47Q 0645753E 1979850N	แปลงปี 2535
5	กระบก	<i>Irvingia malayana</i> Oliv.ex.a.Benn.	Fruit Tree	410	36	พบ	47Q 0644624E 1977528N	แปลงปี 2533

ด้านสังคม

งานสวนป่าท่าปลา มุ่งเน้นการจัดการสวนป่าโดยให้ชุมชนรอบพื้นที่สวนป่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อลดผลกระทบจากการดำเนินงานของสวนป่า รวมถึงการส่งเสริมและให้ความร่วมมือกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของราษฎรในชุมชนโดยรอบสวนป่า ซึ่งงานสวนป่าท่าปลา ได้ดำเนินกิจกรรมด้านสังคมโดยสรุป ดังนี้

1. **กระบวนการค้นหาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder)** งานสวนป่าท่าปลา ได้จัดทำกระบวนการค้นปีละครั้ง ทั้งนี้ในการดำเนินการที่ผ่านมา พบว่าชุมชนและหน่วยงานโดยรอบพื้นที่สวนป่า จะจัดอยู่ในกลุ่มผู้มีส่วนได้จากการดำเนินงานสวนป่า

2. **การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน** โดยการเข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินงานของชุมชนและหน่วยงานราชการและท้องถิ่นโดยรอบพื้นที่สวนป่า พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์เชิงรุก รายงานให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตอุดรดิตถ์ เพื่อทราบ

3. **การแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างงานสวนป่ากับชุมชน** งานสวนป่าท่าปลา ได้เรียนเชิญผู้นำชุมชนและหน่วยงานรอบพื้นที่สวนป่าเข้าร่วมประชุมหารือ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งระหว่างงานสวนป่าฯ กับชุมชนและหน่วยงาน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและผู้ปฏิบัติงานของงานสวนป่าฯ ได้รับความทราบระบบการดำเนินงานไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง

4. นำเสนอแผนและผลการดำเนินงานประจำปี งานสวนป่าท่าปลา ได้ดำเนินการชี้แจงแผนการดำเนินงานของงานสวนป่าฯ และผลการดำเนินงาน เพื่อให้ชุมชนและหน่วยงานรอบพื้นที่สวนป่า เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและแนวทางการดำเนินงาน เพื่อลดผลกระทบต่อสังคม

5. การพิจารณาจ้างเหมางานให้กับชุมชนในท้องถิ่น พร้อมทั้งสวัสดิการของผู้รับมาปฏิบัติงาน ทั้งนี้ งานสวนป่าท่าปลา ได้กำหนดนโยบายการจ้างเหมาดำเนินงานของงานสวนป่าฯ โดยพิจารณาจากชุมชนในท้องถิ่นเป็นอันดับแรก เพื่อสร้างงานและรายได้ พร้อมทั้งสวัสดิการของผู้รับจ้างเหมา ได้แก่ อุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานแต่ละประเภท เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและสร้างความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ชูดยาปฐมพยาบาล รวมทั้งประกันภัยหมู่ของผู้ปฏิบัติงาน

6. การจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับจ้างเหมา งานสวนป่าท่าปลา ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในด้าน การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการปฏิบัติงานแต่ละประเภท เพื่อการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและลดความเสี่ยงที่ทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานและผู้รับจ้างเหมา

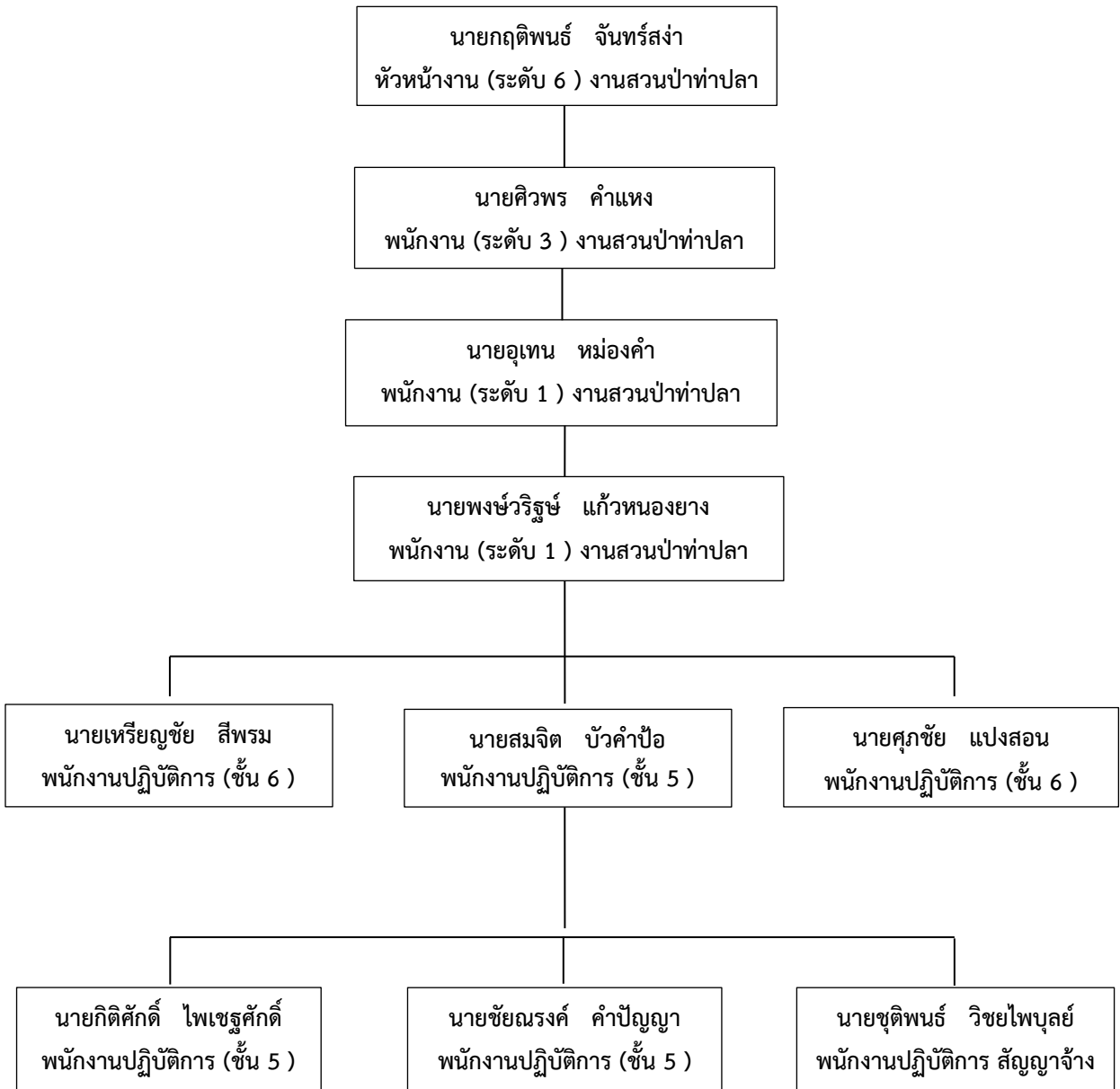
7. การควบคุมและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน งานสวนป่าท่าปลา ได้จัดฝึกอบรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยผู้ชำนาญการเป็นผู้ให้ความรู้ในการฝึกอบรม และงานสวนป่าฯ ได้กำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย เพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และทำการบันทึกสถิติและสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ พร้อมทั้งดำเนินการหาแนวทางป้องกัน และจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้ที่ได้รับอุบัติเหตุ

8. การคมนาคม งานสวนป่าท่าปลา ดำเนินการสำรวจและซ่อมแซมถนนป่าไม้ เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมของทางสวนป่า และเพื่อการสัญจรของชุมชนพื้นที่ใกล้เคียง

วิสัยทัศน์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

“เป็นผู้นำการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไม้จากป่าปลูกในปี
2565”

โครงสร้างการบริหารงานและอัตรากำลังสวนป่า
งานสวนป่าท่าปลา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตอุตรดิตถ์

ติดต่อ : สำนักงานสวนป่าท่าปลา 121 หมู่ 9 ต.ท่าปลา อ.ท่าปลา จ.อุตรดิตถ์
รหัสไปรษณีย์ 53150
โทรศัพท์ 055 - 402004 / 083 - 9552121

สามารถเสนอแนะข้อคิดเห็น ตามกล่องรับข้อความของงานสวนป่าท่าปลา **และ**ทางเพจของสวนป่าท่าปลา

